ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސް: ބަޓޫ-ބީ-ބޯޓްގެ މަގުޗާޓުން ރާއްޖެއަށް ފައިދާ ކުރާނެ ގޮތެއް

ސައުސަނަ ސަޢީދު، ގެޒީރީޖް ޖިރޯޓްބަރ، ބޯސްޓޫދަރ އެޖުއްޓާޝަން

އެނގިވަޑައިގަންނަވާތީ؟

ޕްރައިވެޓް ޖެޓްއެގައި އުއް ގެޅިރަނގް ދަތުރު ކުރުމުން އެވްރެޖް މީހަކު މުޅި އަހަރު ތެރޭގައި އުފުއްދާ ކާބަންޑައިއޮކްސައިޑް ވުރެ ގިނައިން ކާބަންޑައިއޮކްސައިޑް ބޭރު ކުރެވޭ.

ކޮޕް29 އަދި ކޮޕް30 ގެ ރިޕޯޓަކުގައި ވާއިރަށްކުރި ބަޓޫ-ބީ-ބޯޓްގެ މަގުޗާޓުން އަޅުމު ކަނޑައެޅިފައިވާ އަމާޒަކީ 2035 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް ވަރަށްޕިވަމުން އަންނަ ގައުމުތަކުގައި މީސްމީހުން އަންނަ ބަދަލުތަކަށް އަހަރަކު 1.3 ޓްރިލިއަން ޑޮލަރު ފަންޑު ކުރުމެވެ. އަދި މި "ކްލައިމެޓް ފައިނޭންސިންގް" ހޯދުމުގައި ނާޖަހާ ގައުމުތަކަށް ބޮޑު ނުވާނޭން ކަންކަން ބަދަލުވުން އިސްކަންދެއްވައެވެ. މި މަގުޗާޓުން ތިލަވެގެންދާ އަށްގެ ފާހަގަކުރެވިފައިވާ އެއް ހައްލަކީ ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސް އެވެ.

ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސްއަކީ ކޮބާ؟

ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސްއަކީ ޕްރޮޖެކްޓް ވަގުތެ ދަތުރުފަތުރާއި ޕްރައިވެޓް ޖެޓްތަކާއި، މެރިޓައިމް ޝިޕިންގއާއި، ފޮސިލް ފިއުއެލް ނަގުމާއި، މާލީ މުއާމަލާތް އަދި ކްރިޕްޓޯކަރަންސީ ފަދަ "ހައި-އެމިޝަން" ސެކްޓަރ ތަރައްޤީ ހަރަކާތްތަކަށް ނަގާ ޓެކްސް، ޕްރޮގްރެސިވް ލެވީއެކެވެ. މި ގޮތުން، ލިބޭ އާމްދަނީ ބޭނުންކުރެވޭނީ ކްލައިމެޓް އަދި މީސްމީހުން އަންނަ ބަދަލުތަކުން އަރައިގަތުމަށެވެ. މި ފިޔަވަޅު ފަރުމާކުރެވިފައިވަނީ އިންސާފުވެރި އަދި ދަރަނި ފުރި ފަންޑެއް ގެންގުޅެވެ. ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސް ބިނާވެގެން އަންނަނީ

މަޝްވަރާ "ޕޮލިއުޓަރ ޕޭސް" ޕްރިންސިޕަލްގެ މައްޗަށެވެ. މި އުސޫލުގައި ބުނެވޭ ގޮތުން، ވިމާވެރި އަދި މުއްސަނދި ގައުމުތަކާއި ކުންފުނިތަކާއި ބިނާވެފައިވާ އަލަތު ކުރިއަށް ނުގެނައި ހަމަހަމަކަމެއްނެތް ވަޒަނުތަކާއި ދިމާލަށް ބަލައި ހުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ

އެއް ރިޕޯޓް: "ދަ އެންބިޓިޝަސް ޕޮލިސީ އެކް ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސް" ބަޓޫ-ބީ-ބޯޓްގެ މަގުޗާޓުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް، ގެޓްބެޓް ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސް ބާސްކޯ ފުރަސް (ޕީ.އެސް.އެލް.ޖީ.އެފް) އިން އެކުލެވޭ ފަރުން ނެރުނު ރިޕޯޓް، "ދަ އެންބިޝަސް ޕޮލިސީ އެކް ސްޓްރެޓެޖިކް ފޯކަސް: ރިކްލެއިމިންގ ޖަސްޓިސް ފޯރ ދަ ފިއުޗަރ އެކް ކްލައިމެޓް ފައިނޭންސް" އެވެ. މި ރިޕޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އަދި ފޮރުވިފައިވާ ދަތުރުފަތުރުގެ ބާރަށް ފުރަސްކުރުން "ޕްރިމިއަމް ފްލައިޓްސް" ގެ އަގުން ނެގުމުން ގެންގުޅެއިދާނެއެވެ.

މިސާލަކަށް ގެޓްބެޓް މީހުންގެ ނެގޭ ފްލައިޓް މަތީ ގިނައިން ދަތުރުކުރާ މީހުންނަށް ލާޒިމްކުރެވޭ ދަތުރުތަކުން ބޮޑު ޓެކްސް ނެގުމަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި ރިޕޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ މީޓާ ޕްރޮޕޯސަލް، ދަތުރުތަކުން ނޫން ފްލައިޓްތަކުގެ އަގުން އިތުރަށް ބާރުލާ ބޭނުމަށް ގޮތުގައި ނަގާ އިކޮނޮމީ ކްލާސް 50 (ފަސްދޮޅަސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު، ޕްރިމިއަމް ކްލާސް 120 (ސަތޭކަ ވިހި) އެމެރިކާ ޑޮލަރު، އަދި ފަސްޓް ކްލާސް 240 (ދުއިސައްތަ ސާޅީސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު ބޭނުން ކުރަން ފެނިގަތުނުތަވެއެވެ.

ކުރު / މެދުމިނުގެ / ލޮންގު ހޯލް އިޓާލިއަނާ: 10 / 20/ 30 ޖުމްލަ (12 / 24 / 36 ޖަވާބާ އެއްވަރު)

ކުރު / މެދުމިނުގެ / ލޮންގު ފުރިމިއަމް: 10 / 20/ 30 ޖުމްލަ (12 / 24 / 36 ޖަވާބާ އެއްވަރު)

ޕްލާސްޓިކް އާއި ފުރިމިއަމް ފުލުއޯރަސް ދިރުވެލި ހަނިކަމެއްކޮށްދޭކަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ގޮތުގައި، މި މާއްދާ ތަކެތިކޮޅު އިންސާނުންގެ ހޯރމޯން އާއި ފުރަތަމަ ކުރުމާ، ފުރާނަތަކުގެ ބަނޑުބޭސް ކޮޅާ، ކޮޅަށް ފުރަތަމަ ކުރުން ބަރަފް (ބެރިކުރި ބަރަފް ދަޅެއްގެ ފިހިފައިވާ ބިނގޭ) ފަދަ ތަކެއްޗާ ދަރަނީގެ ބަލިތަކަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ވަކި ދިރާސާތަކުން ފާހަގަ ކޮށްފައިވެއެވެ. މި ގޮތަށް ދިރާސާތަކަށް ފަހު ޕްލާސްޓިކް ގިނަކަމުގެ ދަރިވަރާ ބަލިތަކަށް ފަހަރުގަނޑު ފުރިހަމަ ބަނޑުބޭސް ވިދާޅުވާ ގޮތަށް ގޮތުގައި ފުރަތަމަކަމުގެ ދިރާސާ ދަރިވަރާ ކުރިމަތިލުމަށް ފާހަގަވެފައިވެއެވެ.

ކޮޕް 30: ބާނިން ފުއަންސް

15 ނޮވެމްބަރު 2025 ގައި ޔޫ.އެސް.އޭ.ޕީ.އޭގެ އިން ބަރަޖީލްގެ ބޭލުމުގައި ބޭއްވި ސޯލާރާޖީ ޕްލާސްޓިކް އާ ބެހޭ ޢިލްމީ ތަޙުޤީޤުތަކުގެ އަތުން އަތަށް ދާރާސާތަކަށް ފާހަގަ ކުރުމުގެ ސަރުކާރު ބަހުން ޤާނޫނު މިސާލު ބޭއްވި 4 ވަނަ އިންޓަރނޭޝަނަލް ކޮންފަރަންސް އާއި ފަހިކުރުމުގެ ބާބު ޖަވާބުދާރީ ކުރުމަށް "ފުރިމިއަމް ފުލުއޯރަސް ސޮލިއުޝަން ކޯލިޝަން" ފާސްކޮށްފައިވެއެވެ.

މި ކޯލިޝަނަކީ ކޮލަމްބިއާ ފަރަންސް އިންޑިޔާއިން މެދުވެރިވެގެން ބޭނުންކޮށް އަދި ފުރިހަމަ ޖަރަޢަތް ބޭނުން ނުވާ ބޭރުގެ މަސައްކަތް ކުރާ ޤައުމުތަކުގެ އިސްނެގުމެއް ކޯލިޝަނެކެވެ. އަދި މި ކޯލިޝަނުގެ މަޤްޞަދަކީ ޕްލާސްޓިކް ދަށްކުރުމާއި ގާތްގޮތަކަށް އެއްވުމާއި ކުރިމަތިލުމަށް ދައުލަތަކުން ފުރިހަމަ ބަލައިގަތުމެވެ އެކަމަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކާ އެކުލެވޭ ޕްލާސްޓިކް ނަގައި، އެ ފަރާތްތަކުން ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން "ބަޔޯޑީގްރޭޑް، ރިސައިކަލް އެންޑް ރީ ޔޫޒް" ގޮތުގައި ކުރިއަށްގެންދާ މަސައްކަތްތަކަށް އެހީތެރިކަން ކުރުމުގެ ކަމެވެ. 2015 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރިހަމަ އެގްރިމަންޓާއި ބޮލާ-ބީ-ބަލިވެ މަރުވެދާ ބަޔަކު މީހުން އެންޓަނީ ބަދަލުތަކަށް މާލީ ގޮތުން ކުރިމަތިވާ ދަތިތަކުގެ ފުރުޞަތު މި ކޯލިޝަނުން ވަނީ ފުރިހަމަ ކޮށްދޭ ގޮތަށް ހުށަހަޅާފައެވެ.

ސޯލާރާޖީ ޕްލާސްޓިކް ބޭނުމަކީ ހަމައެކަނި މުސްކުރުން އަންނަ ބަދަލުތަކުން ދިމާ އަދިދެއްގެ "ކޯލިޝަން ފަރަންސިސްގެ" ހަރުދަނާ އިތުރުން ހަމަހަމަ

އިސްލާހުތަކާ ހަމައެކަނި ބޭނުމަކީ ފުރިހަމަ އިން އޭ ފަރަސާސް އެއްކޮށް ބޭނުން ދަރިވަރުން ގަވާއިދުތަކާއި ކަންތައްތަކެއް ބެލުމަށް، ޑީ.އެސް.އޭ.ޕީ.އޭގެ އަސާސީ ދަރަނި "ގައި އިން ގަވާއިދުތަކުން)ސަލާމް އަޅުވާ ފިރިހެނުން ސޯޑިޔަމް (އެސެޓައިލް/ސާލިސާ) ފުރުޞަތު) މި ޕްލާސްޓިކްތަކުން ދިޔަ އާބާދީގެ ބަލަން އަދި ކުރަންފޭގެ ބިރުވެރި ގޮތުން ނަރުދާ ގަވާއިދުތަކުން އެހީތެރިކަން ފުރިހަމަ ފަރާތްތައް ދިމާވެއެވެ. އަދި "އެހެރަ މިޒާޖް އިންސާފު" ގަވާއިދުތަކުން ވަގުތަކަށް ބޭރުކުރުމާއި ހިފެހެއްޓުމާއި ފުރިހަމަ އެހީތެރިކަން ފުރިހަމަކޮށް ފުރުސަތު އެވެއެވެ.

މިސާލު، މި ކޯލިޝަންގައި ހިމެނޭ ފުރާންސް، ކެނެޑާ، ބެލްޖިއަމް، ޑެންމާކް، ނެދަލެންޑްސް، ސްޕެއިން، ފިންލޭންޑް، ސްވިޒަލޭންޑް، ޑެންމާކް ސްވިޑަން އަދި ސްލޮވޭނިއާ.

ދިރިހުރުމަށް މުހިންމުވަނީ ކީއްވެ؟

ދުނިޔޭގެ ކަންތައް ވާހަކަދައްކާ ފަރާތްތަކުން، މުސްތަޤުބަލް އެއްވަރަށް ބަލަހައްޓާ ސަރަޙައްދުތަކުން ބަލައިގަތުމުން ގެއްލުންތަކެއް ކުރިމަތިވެދާނެއެވެ. އިޤުތިޞާދީ ގޮތުން ތަހުޒީބު ހަރުދަނާ ކުރުމަށް އިންސާފުވެރި ބަދަލުގެނައުމަށް ވަކި ސަބަބުތަކެއް ބެހެއްޓިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން، ސޯލާރާޖީ ޕްލާސްޓިކް ދަތިކަން އިތުރު ނުރައްކަލާ ކޯލިޝަން ފުރިހަމަކުރުމަށް ބަރުބޭނުން ޙިމާޔަތް ދޭންޖެހޭ ވަސީލަތްތަކެވެ. އެގޮތުން، "ފުރިމިއަމް ފުލުއޯރަސް ސޯލާރާޖީ ކޯލިޝަން"ގެ މަޤްޞަދަކީ ރާއްޖޭގެ ގަނޑުބަރު ހިމާޔަތްކުރުމާއި، އިޤުތިޞާދީ ތަރައްޤީ ހަދާ ފުރަތަމަ މަސްދަރުތަކަށް ބޭނުންވާ އިތުރު މާލީ އެހީތެރިކަން ހޯދުމުގެ ފުރުސަތު ހޯދައިދިނުމެވެ.

Photo Credit: BBC